Malmö stad
Grundskolenämnden

Datum
2026-02-05
Adress
Rönnbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2025-11292

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Motion Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS
STK-2025-1323

Sammanfattning
Grundskolenämnden yttrar sig gällande motion av Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS.

Grundskolenämnden delar motionärernas oro och ser allvarligt på problematiken. Nämnden bedömer dock att en kartläggning av det slag som motionen efterfrågar är förenad med betydande juridiska och metodologiska hinder, särskilt gällande sekretesslagstiftning och rättssäkerhet.

Det finns redan etablerad kunskap om riskfaktorer kopplade till barn och unga i utsatta situationer, inklusive barn med funktionsnedsättningar. Ett omfattande utvecklingsarbete pågår dessutom i samverkan med Myndigheten för delaktighet (MFD) och mellan berörda förvaltningar i Malmö stad. Grundskolenämnden bedömer därför att motionens intentioner bäst hanteras inom ramen för dessa befintliga strukturer och nationella kunskapslyft, snarare än genom en separat kommunal kartläggning.

Mot denna bakgrund föreslår grundskolenämnden att kommunfullmäktige avslår motionen i sin helhet.

Yttrande
Grundskolenämndens bedömning är att det saknas lagstöd för den typ av systematisk informationsdelning och registersamkörning som en heltäckande kartläggning kräver. Även om det idag finns sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör informationsutbyte kring enskilda individer för att förhindra brott, tillåter

lagstiftningen inte generella samkörningar av register mellan grundskoleförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att identifiera riskgrupper.

Att upprätta register över vilka individer inom LSS som riskerar att rekryteras, eller som har rekryterats men ännu inte dömts, skulle dessutom innebära behandling av känsliga personuppgifter på ett sätt som är juridiskt tveksamt utifrån dataskyddsförordningen (GDPR). Offentlig statistik visar endast dömda personer, vilket inte fångar rekryteringsfasen. Alternativet, att basera kartläggningen på medarbetares subjektiva bedömningar och misstankar, medför stora risker för godtycklighet och brister i rättssäkerheten för de enskilda eleverna.

Riskfaktorerna för rekrytering är redan väl kända på generell nivå. Social utsatthet, bristande delaktighet, skolfrånvaro och begränsade skyddsfaktorer är centrala aspekter. Detta bekräftades vid den workshop som MFD genomförde i Malmö i november 2024, där det framkom att barn med intellektuell funktionsnedsättning (eller i gränslandet till denna) är särskilt sårbara.

Malmö stad deltar i MFD:s nationella kunskapsfördjupning kring normbrytande beteende och tidig rekrytering kopplat till funktionsnedsättning. MFD:s uppdrag är att ta fram ett säkrat nationellt kunskapsunderlag baserat på forskning och bredare analyser, vilket kommer att stödja kommunerna i det brottsförebyggande arbetet. Att genomföra en lokal kartläggning parallellt med detta arbete bedöms inte tillföra tillräckligt mervärde i relation till resursåtgång och de juridiska hinder som föreligger.

Grundskolenämnden föreslår därför att kommunfullmäktige avslår motionens första yrkande.

Att uppdra åt berörda nämnder att, utifrån kartläggningen, ta fram handlingsplaner för hur rekryteringen av barn och unga med olika typer av funktionsnedsättningar med särskilt fokus på barn inom LSS-verksamheter, ska motverkas.

Eftersom grundskolenämnden, baserat på ovanstående resonemang, inte förordar att en ny kartläggning genomförs, saknas förutsättningar att ta fram en handlingsplan utifrån en sådan.

Nämnden vill dock understryka att avsaknaden av en ny specifik handlingsplan inte innebär att arbete saknas. Det förebyggande arbetet bedrivs redan idag genom ordinarie strukturer och i samverkan mellan förvaltningarna. Den aktuella målgruppen har nyligen lyfts som ett prioriterat utvecklingsområde vid revideringen av överenskommelsen om samverkan kring barn.

Det pågående samarbetet med MFD ger grundskolenämnden verktyg att utveckla insatserna gällande exempelvis övergångar mellan skolformer, anpassningar i fritidsverksamhet och stöd till vårdnadshavare. Framtida styrning bör baseras på detta nationella kunskapsunderlag snarare än en lokal, och potentiellt rättsosäker, kartläggning.

Grundskolenämnden föreslår därför att kommunfullmäktige avslår även motionens andra yrkande.

Grundskolenämndens samlade bedömning

Grundskolenämnden bedömer att de juridiska hindren gällande sekretess, samt svårigheterna att definiera och mäta rekrytering på ett rättssäkert sätt, gör den föreslagna kartläggningen olämplig att genomföra. Motionens intentioner omhändertas i stället genom kommunens befintliga samverkansstrukturer och det pågående nationella arbetet tillsammans med Myndigheten för delaktighet.

Grundskolenämnden föreslår därför att kommunfullmäktige avslår motionen i sin helhet.

Ordförande	Sara Wettergren (L)
Förvaltningsdirektör	Peter Lindberg

John Eklöf (M), Cecilia Barwén (M) och Karl Assar Bagewitz (M) anmäler muntlig reservation till förmån för eget förslag.

Magnus Olsson (SD) och Rickard Åhman Persson (SD) anmäler muntlig reservation till förmån för eget förslag